

Tarixlər:

Konfransın elanı	– 25 oktyabr 2016
Materialların qəbulu üçün son tarix	– 28 noyabr 2016
Proqramın elanı	– 12 dekabr 2016
Konfransın keçirilmə tarixi	– 21-22 dekabr 2016

Konfransın mövzuları:

1. Azərbaycan Respublikası müstəqillik illərində
2. XIX-XXI əsrlərdə Azərbaycanın ərazisi və əhalisi
3. Dünya azərbaycanlılarının həmrəylik günü
4. Dünya azərbaycanlıları anlayışı: elmi-nəzəri baxış
5. Azərbaycan diasporu və fəaliyyət istiqamətləri
6. Dünya azərbaycanlılarının qurultayları
7. Azərbaycan mühacirəti
8. Tarixi Azərbaycan torpaqları: etno-siyasi, demoqrafik proseslər
9. Azərbaycan Respublikası ərazilərinin Ermənistan tərəfindən işğal, qaçqın və məcburi köçkünlər problemi
10. Azərbaycan diasporu və Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həqiqətləri

Məqalənin tərtibi şərtləri:

- Konfransın işçi dili Azərbaycan dilidir, çıxışlar azərbaycanlıların həmrəylik günü ilə əlaqədar dövlət dilində olacaq. Məqalələr isə Azərbaycan və Rus dillərində qəbul ediləcək.
- Mətn ölçüləri: Times New Roman, ölçü 12, interval 1;
- Vərəq ölçüləri: hər tərəfdən 2 sm
- Həcm 3-5 səhifə
- Yazılara kompüterdə səhifə nömrəsi verilməməlidir.
- Başlığın hamısı böyük hərflərlə Times New Roman şriftində, 12 ölçü ilə tünd rəngdə (Bold) mərkəzdə yazılmalıdır. Məqalənin adı ilə məzmunu tam uyğun olmalıdır.
- Məqalənin başlığının altında sağ tərəfdə 10 ölçü ilə müəllifin adı, soyadı – tünd rəngdə (Bold), fakültəsi, akademik və elektron poçt ünvanı göstərilməlidir.
- İlk səhifədə məqalənin 10 ölçü ilə kursiv ilə (italic) Azərbaycan və ingilis dillərində qısa xülasəsi və hər iki dildə açar sözlər verilməlidir. Xülasələlərin mətni eyni olmalıdır.
- Məqalədə sitatlar məqalənin ümumi həcmnin yalnız 30 faizini əhatə edə bilər. Yerdə qalan hissə yeni fikir olmalıdır.
- Cədvəl və şəkil verilərsə, cədvəl 1, cədvəl 2; şəkil 1, şəkil 2 və s. şəklində sıralanmalı və ad verilməlidir. Məsələn, Cədvəl 1. Azərbaycan respublikasının əhalisi (1999-cu il siyahıyaalmasına əsasən)
- Məqalədə verilən şəkil və xəritələr ayrıca fayl (GİF, JPEG) kimi diskdə təqdim edilməlidir.
- Cədvəllər və cədvəlin mənbəsi cədvəlin aşağısında 10 ölçü verilməlidir.
- Məqalə içindəki yarımbaşlıqlar Birinci hərfi böyük, qalanları kiçik olmaqla verilməlidir. Məsələn, Giriş; Rusiyada diasporun təşəkkülü tarixi; Rusiyada azərbaycanlıların diaspor təşkilatlarının son vəziyyəti, Nəticə, Ədəbiyyat siyahısı.
- Məqalədə istifadə edilən bütün ədəbiyyat və internet resursları məqalənin sonunda 10 ölçü ilə əlifba sırası ilə düzülür. Mətnə istinadlar həmin sıraya uyğun kodla verilir.
- İnternet resursları göstərilərkən, əvvəlcə istinad olunan məqalənin ya yazının müəllifi, məqalənin ya məlumatı bağlılığı və ondan sonra hiperiqtibas qoyulmalıdır.
- Məqalələr Elmi rəhbər və ya rəyçinin məqalə üzərindəki dərkənarı ilə qəbul ediləcək.
- Məqalələr konfransın elmi qurumuna daxil olan mütəxəssislər tərəfindən ciddi oxunacaq və müsbət rəy verilənlər çap olunacaq.
- Məqalələr çap edilmiş və diskdə Dünya azərbaycanlıları: tarixi-demoqrafiya elmi-tədqiqat laboratoriyasına (III korpus, 1007-ci otaq) təqdim edilməlidir.

Konfransa təqdim edilən məqalələr “Dünya azərbaycanlıları: tarix və müasirlik” elmi-nəzəri toplusunun V nömrəsində çap olunacaq.

Əlaqə üçün:

Dünya azərbaycanlıları: tarixi-demoqrafiya elmi-tədqiqat laboratoriyası: III korpus, 1007-ci otaq.

Telefon: +9945370461

Email: dacontact@mail.ru

NÜMUNƏ

VARTAŞEN (OGUZ) RAYONUNUN ƏHALİSİNİN MİLLİ TƏRKİBİ

Adı,soyadı:

Tarix fakültəsi, bakalavr, IV kurs

Seidequliyeva@gmail.com

Məqalədə statistik materiallar əsasında XX əsr boyu Vartaşen (Oğuz) rayonunun etnik tərkibi, xalqların sayının dəyişməsi və yerləşməsi araşdırılır. Mənbələr təsdiq edir ki, XX əsr ərzində rayonun əsas əhalisi azərbaycanlılar olmuşdur. Rayonda bəzi kəndlər xalqların say üstünlüyünə görə fərqlənirlər. Azərbaycanlılar, ləzgilər və ruslar əsasən kəndlərdə, udinlər və yəhudilərin hamısı şəhərdə məskunlaşıb.

Açar sözlər: Vartaşen, Oğuz, əhali, demoqrafik göstəricilər

ETHNIC STRUCTURE OF THE PEOPLES OF VARTASHEN (OGHUZ) REGION

There is clarified the placement and change of the number of the peoples, as well as the ethnic structure of the region within, 20th century on the ground of the statistical materials in the research. The sources confirm that, main population of the region within 20th century was Azerbaijanies. Several villages distinguish with number domination of the peoples in the region. Azerbaijanies, lezghins and russians settled in the villages, but udins and jews settled in the city.

Key words: Vartashen, Oghuz, population, demographic indicators

Giriş. “Azərbaycan Respublikasında demoqrafiya və əhali sakinliyinin inkişafı sahəsində Dövlət proqramı”, 2004-2008-ci və 2009-2013-cü illəri əhatə edən Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramları, 2009-2015-ci illərdə elmin inkişafı üzrə Milli Strategiyanın həyata keçirilməsi ilə əlaqədar irəli gələn vəzifələrin həyata keçirilməsi üçün məqsədli, kompleks elmi yanaşma və tədqiqatlara ehtiyac vardır. Azərbaycanın müasir demoqrafik durumunu və onun gələcək inkişaf perspektivlərinin müəyyənəşdirilməsi, bu problemin kompleks şəkildə öyrənilməsi onun ayrı-ayrı aspektlərinin dərinlən araşdırılmasını, regionlar üzrə tarixi-demoqrafik tədqiqatların aparılmasını tələb edir.

Milli tərkib. Vartaşen rayonu inzibati ərazi vahidi kimi təşkil edildikdən sonra rayon əhalisinin milli tərkibi barədə ilk məlumat 1933-cü il Azərbaycan Sovet Şura Cümhuriyyətinin inzibati ərazi bölgüsündə rast gəlinir. Elmi dövriyyəyə ilk dəfə daxil edilən bu sənəddə Vartaşen rayonu əhalisinin kənd şuraları üzrə yerləşməsi, sayı, cins və milli tərkibi göstərilir.

Cədvəl 1

Vartaşen rayonu üzrə əhalinin yerləşməsi (1933-cü il)

Kənd şuraları	Məskun yerlər		cəmi, əhali	o cümlədən		əksəriyyət təşkil edən milliyyət
				kişi	qadın	
Baş Daşaqıl	1		1.300	684	616	türklər-89,3%
Filfilli	1	Filfilli	519	250	269	ləzgi-95,8%
Muxas			1.646	872	774	türklər-93,7%
	2	Buçaq	661	357	304	

Mənbə: Vartaşen rayonu. ASSÇ inzibati bölünüşü. Məskun yerlərin rayonlar, kənt şüraları siyahısı. Bakı, Az.XTUİ nəşriyyatı, 1933, s. 89.

Məlumatlar bütün kənd şuralarının əksər əhalisinin türklər olduğunu göstərir. Say üstünlüyünə görə əksəriyyət təşkil edən digər xalq ləzgilərdir [8, s.89].

Nəticə. Beləliklə, əhali siyahıyaalma materialları əsasında rayon əhalisinin milli tərkibinin say dinamikasındakı dəyişiklikləri, ayrı-ayrı xalqların rayon əhalisinin tərkibində çəkisini və onların yerləşməsini araşdıraraq, yekununda aşağıdakı nəticələri qeyd edirik:

Ədəbiyyat siyahısı:

1.Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin saytı // <http://www.stat.gov.az>. Müraciət tarixi: 21.06.2016.

2.Azərbaycan Respublikası Əhalinin Siyahıyaalınması 1999-cu il. 12 hissədə. Bakı, “Səda” nəşriyyatı, 2000.

3.Quliyeva S. Oğuz rayonunun inzibati ərazi bölgüsü və əhalinin yerləşməsi. s.126-133. // Bakı Universitetinin xəbərləri. Bakı, “Bakı Universitetinin” nəşriyyatı, 2013, 180 s.

4.Бартольд В.В.. Работы по истории и филологии тюрских и монгольских народов. Москва, Вост. лит., 2002. – 954 стр.